

Umjetnici – članovi ANUBiH: kratka historija Bosne i Hercegovine 20. stoljeća

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine utemeljena je, iz Naučnog društva, 1966. godine, u periodu koji je bio od osobitog značaja u savremenoj kulturi Bosne i Hercegovine. Šezdesete godine bile su, širinom manifestacija, brojnošću ostvarenja i njihovom visokom razinom jedan od najznačajnijih perioda u bosanskohercegovačkoj modernoj i savremenoj kulturi, kako u oblasti likovnih umjetnosti i arhitekture, tako i u književnosti, muzici, filmu, teatru, izdavaštvu, djelovanju znanstvenoistraživačkih i kulturnih institucija. Bio je to period internacionalizacije likovne i kulturne scene u Bosni i Hercegovini i njenog otvaranja svijetu.

I onda kada nisu svi živjeli i djelovali u Bosni i Hercegovini, u opusima umjetnika – članova ANUBiH, pulsirala je živa veza sa ovim podnebljem pri čemu se jasno zacrtavalo da je pitanje porijekla umjetnika i vezanosti uz ovo podneblje bilo mnogo više od puke geografske činjenice i suštinski se oslanjalo na složenu strukturu zajedničkog, slojevitog historijskog naslijeđa i kulturnog ambijenta, uz svu raznovrsnost umjetničkih iskaza.

Kroz radove sedamnaest umjetnika – članova Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH), od kojih su pojedini pripadali počecima 20. stoljeća, a neki su i danas aktivna imena savremene likovne scene, u kratkom se može “ispričati” priča o 20. stoljeću u Bosni i Hercegovini: drugačija, slojevitija i tankočutnija od uobičajenih prikaza u udžbenicima historije.



Уметници – членови на АНУБиХ: кратката историја на Босна и Херцеговина на 20 век

Академијата на науките и уметностите на Босна и Херцеговина (АНУБиХ) има свои темели во Научното друштво, во 1966 година, во периодот кој беше од особена важност за современата култура на Босна и Херцеговина. Шеесеттите години на минатиот век, со ширината на манифестациите, со бројноста на остварувањата и со нивното високо ниво, беа еден од најзначајните периоди во модерната и современата култура на Босна и Херцеговина, како во областа на ликовната уметност и архитектура, така и во областа на литературата, музиката, филмот, театарот, издаваштвото, во дејствувањето на научноистражувачките и на културните институции. Тоа беше период на интернационализација на ликовната и на културната сцена во Босна и Херцеговина и на нејзиното отворање кон светот.

И тогаш, кога сите не живееле и не дејствуваа во Босна и Херцеговина, во опусот на уметниците – членови на АНУБиХ пулсираше жива врска со ова поднебје, при што јасно се зацртуваше дека прашањето за потеклото на уметникот, врзаноста за ова поднебје, е многу повеќе од само географски факт и суштински се потпира на сложената структура на заедничкото, слоевито историско наследство и културен амбиент, заедно со сите разновидни уметнички изрази.

Преку делата на седумнаесет уметници – членови на Академијата на науките и уметностите на Босна и Херцеговина, од кои некои им припаѓаа на почетоците на 20 век, а некои сè уште се активни имиња на современата ликовна сцена, накратко може да се раскаже приказната за 20 век во Босна и Херцеговина: поинаква, повеќеслојна и посензибилна од вообичаениот приказ во учебниците по историја.



Artists – Members of ANUBiH: A Brief History of Bosnia and Herzegovina in the 20th Century

The Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina was founded out of the Scientific Society in 1966, at a time that was of particular importance for the contemporary culture of Bosnia and Herzegovina. In terms of the proliferation of events, number of achievements and their high level, the 1960s were one of the most important periods in Bosnian-Herzegovinian modern and contemporary culture, both in the fine arts and architecture and in literature, music, film, theatre, publishing, the work of scientific research and cultural institutions. It was a period of internationalisation of the art and culture scene in Bosnia and Herzegovina and its opening up to the world.

Even when they were not all living and working in Bosnia and Herzegovina, the opuses of the artists – members of ANUBiH pulsed with a living link to this land, where it was made clear that the matter of origin of the artists and their connection to the land was far more than mere geographic circumstance, that it essentially relied on the complex structure of common, layered historical heritage and cultural environment, with all the diversity of artistic modes of expression.

The works of these seventeen artists – members of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina (ANUBiH), of which some belonged to the early 20th century while others are still active figures on the contemporary art scene today, can be used to “tell” the story of the 20th century in Bosnia and Herzegovina, a story that is different, layered and more nuanced than what can be found in the history books.